

تقویت روحیه ی خودباروری و تأثیرات ارتباط عاطفی بر کلام دانش آموز

راحیل باصولی نویسنده مسئول^۱، فرزانه مهندسی نویسنده دوم^۲، زهرا کریمی نویسنده سوم^۳، ریحانه کاوه منفرد نویسنده چهارم^۴، مریم بابایی

نویسنده پنجم^۵

^۱کارشناسی ارشد، رایانش امن، دانشگاه تهران

اداره آموزش و پرورش شهرستان دشتستان، هدیه های آسمانی

r.basouli69@yahoo.com

۰۹۱۷۸۷۵۴۶۸۱

^۲کارشناسی، مهندسی مدیریت پروژه، دانشگاه بوشهر

اداره آموزش و پرورش شهرستان دشتستان، هدیه های آسمانی

۰۹۱۷۱۷۳۳۳۳۹

^۳کارشناسی، آموزش ابتدایی، دانشگاه آزاد اسلامی

اداره آموزش و پرورش شهرستان دشتستان، هدیه های آسمانی

۰۹۳۹۴۶۰۷۰۵۶

^۴کارشناسی، علوم تربیتی دبستان و پیش دبستانی، دانشگاه پیام نور بوشهر

اداره آموزش و پرورش شهرستان دشتستان، هدیه های آسمانی

۰۹۱۷۸۷۹۳۸۸۱

^۵کارشناسی، جغرافیای انسانی اقتصادی، دانشگاه آزاد اسلامی اشتهان

اداره آموزش و پرورش شهرستان دشتستان، هدیه های آسمانی

۰۹۱۲۴۹۱۶۱۶۶

چکیده

پژوهش حاضر با هدف برطرف نمودن برخی اختلالات در دانش آموزی واقع در مدرسه غیردولتی در یکی از شهرهای استان بوشهر به نگارش در آمده است. لکنت زبان نوعی اختلال گفتاری است که باعث می شوند فرد هنگام تلاش برای صحبت کردن صدا، هجا یا کلمات را تکرار، قطع یا طولانی کند. روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع علی مقایسه ای است. در این پژوهش نقطه ی برش، نمره ی میانگین (۹۰) بوده است که در بررسی ابزار پژوهش از روش ملاکی استفاده گردید و اعتبار ابزار با استفاده از روش ریچاردسون ۸۴/۸۴ بدست آمد. تاثیر ارتباط عاطفی در ایجاد تغییرات مثبت چشم گیر بنظر آمد.

کلمات کلیدی: اختلال گفتاری، لکنت زبان، اختلال یادگیری

Strengthening the spirit of self-fertilization and the effects of emotional communication on students' speech

Abstract:

The present study was written with one of the goals of identifying some problems in students in non-government schools in the cities of Bushehr province. Stuttering is a speech problem that causes a person to repeat, pause, or lengthen sounds, syllables, or words when trying to speak. The method of the present research is descriptive and comparative. In this research, the cut-off point was the average score (90), which was used in the evaluation of the research tool using the criterion method, and the valid tool using the Richardson method was obtained at 84%. The effect of emotional connection in creating positive changes was remarkable. participation in national and school festivals, I was able to overcome the problems of this comprehensive to some extent.

Key words: lack of speech, stuttering, opinion disorder

۱) مقدمه

لکنت زبان نوعی نقص در گفتار است که در آن جریان گفتار توسط تکرارهای غیرارادی و امتداد آواها، هجاها، لغات یا گروه ها و انسدادها و مکث های غیرارادی مختل می شود و گوینده از تولید آواها ناتوان می گردد. عدم سلیس بودن کلام اصطلاح کلی است که برای چنین نقص های گفتاری به کار می رود. اصطلاح لکنت معمولاً با تکرار غیرارادی آوا مرتبط است اما درنگ و مکث غیرعادی قبل از گفتار و امتداد برخی آواها و معمولاً واژه ها را نیز در بر می گیرد. لکنت در پسرها بیشتر از دخترها است و این نسبت به ۳ پسر در مقابل ۱ دختر می رسد. معمولاً در خانواده هایی که یک یا چند عضو دچار لکنت دارند احتمال وقوع مجدد آن بیشتر است. افراد دچار لکنت ممکن است دیرتر زبان باز کنند. این پدیده در محدوده ی سنی تا ۳ تا ۹ سالگی ظاهر می شود. شروع آن پس از ۱۰ سالگی نادر است مگر آسیب های مغزی که پس از یک دوره ی گفتار طبیعی ایجاد شده باشد.

اختلال یادگیری یک اختلال چالش برانگیز در حوزه روانشناختی و تعلیم و تربیت است. این اختلال که براساس چاپ پنجم راهنمای تشخیصی انجمن روان پزشکی آمریکا به آن اختلال یادگیری ویژه می گویند، نوعی اختلال در توانایی فرد، برای تفسیر کردن آنچه می بیند، یا می شنود یا ربط دادن اطلاعات ورودی از بخش های مختلف مغز با یکدیگر است و شایعترین اختلال عصبی-رشدی در کودکان است. سه مشخص کننده آن شامل، نارسانویسی، نارساخوانی و حساب نارسا است. اختلال یادگیری ویژه یک اختلال تکامل عصبی با منشأ زیستی است که اساس اختلالات در سطح شناختی است و با نشانه های رفتاری همراه است. این اختلال یکی از شایعترین مشکلات کودکان و نوجوانان و علت مراجعه به روانپزشک، روانشناس و مشاور کودکان است (فاراوان و بیدرمن، ۲۰۰۵، (در بین کودکان استثنایی، تعداد افرادی که در طبقه اختلالات یادگیری قرار می گیرند از تعداد افراد سایر طبقات بیشتر است.

۲) توصیف وضع موجود

لبخند من زیباست...

امروز اول مهر ماست روز آغاز مدرسه روز مهر و مهربانی با ورود به مدرسه از میان شور و شوق و هیاهوی همه ی فراگیران گذر کردم تا به دفتر استراحت معلمان رسیدم، کلاس من دقیقاً روبروی دفتر استراحت معلمان است، در کلاس باز بود و دانش آموزی را دیدم که در گوشه ای روی نیمکت انتهای کلاس در لاک خود فرو رفته بود لیست دانش آموزان را از مدیر گرفتم وارد کلاس شدم بعد از معرفی خود دانش آموزان یکی پس از دیگری شاخه گل هایی را به سمت من نشانه گرفتند شاگرد گوشه گیر من شاخه گلی در دست داشت که نگاهش به آن خیره مانده بود، گویی میان دادن یا ندادن آن شاخه گل نمی دانست کدامین را انتخاب کند. من که می دانستم شاگردم اضطراب نزدیک شدن به من را دارد به سمت او رفتم اما ناگهان با کناره گیری او متعجب شدم. فراگیر مورد نظر حتی سعی نکرد در من نیم نگاهی هم بیاندازد او را معذب نکردم مادرانه به قربان او رفتم و بعد به جمع بچه ها پیوستم آن روز را با بازی، شعرخوانی و موسیقی تا نیمه رساندیم ناگهان احساس کردم گوشه ی ماتنوی من کشیده می شود با نگاهی به پشت سر شاخه گلی را در دستان دختری معصوم دیدم به محض گرفتن شاخه گل دخترک ناپدید شد.

باز هم برادر من جای امیدواری بود که آن شاگرد گوشه گیر از جای خود تکان خورده است و این دومین حرکت ثبتي بود که من از او دیدم پس از گذشت یک هفته فراگیر گوشه گیر من همچنان تنهایی را بر بودن در جمع ترجیح می داد و من ساده فکر می کردم نیاز به زمان بیشتری برای برقراری ارتباط با همسالان خود دارد اما بعد از یک هفته به این نتیجه رسیدم که باید مشکلی در او باشد مادرش را به مدرسه فراخواندم با او در مورد وضعیت موجود صحبت کردم، مادر از بیان مشکل طفره رفت چاره ای نباید باید سعی در برقراری ارتباط با این دانش آموز بدقلق می کردم من هنوز حتی صدای این دانش آموز را نشنیده بودم کار من سخت به نظر می رسید...

۳- گرد آوری اطلاعات شواهد (۱) :

سعی در شناسایی خصلت های نهفته در او کردم دانش آموزی کم حرف، منفعل، ارتباط اجتماعی بسیار ضعیف، آرام و جدی در انجام فعالیت های مدرسه، هیچ گاه داوطلب صحبت کردن و پاسخ دادن به پرسش ها در کلاس درس نشد و در واقع او در دروس شفاهی هیچ فعالیتی نداشت. هنگامی که از او درس پرسیده می شود کاملاً دست پاچه شده و به لکنت می افتاد.

او دانش آموزی تنها که به ندرت می توان او را در حال بازی کردن با دیگر بچه ها دید دوستان کمی داشت و هنگامی که این موضوع با او در میان گذاشته شد می گفت بازی های هم سن و سال هایش را دوست ندارد و ترجیح می دهد در خلوت آرام اتاقش بماند گمان می کردم او بی استعداد و کم هوش است اما یک روز معمای تصویری را که مناسب سن و سال آنها بود در کلاس مطرح کردم و او از میان ۱۴ دانش آموز توانست با اشاره پاسخ دهد اولین بار بود که جرقه ای امید در وجود من برای پیشرفت او روشن شد. با مشورت گرفتن از چند روانشناس سعی در شناسایی اختلال و حل آن نمودم.

۴- تجزیه تحلیل اطلاعات (یافتن راه حل) :
در ادامه به برخی از خصوصیات بارز در شاگردم اشاره خواهم کرد:

۱. کم رویی
۲. آرام بودن
۳. جدی بودن
۴. لکنت زبان
۵. مضطرب
۶. درخودماندگی
۷. فرورفتگی
۸. منفعل بودن
۹. ارتباط ضعیف
۱۰. عدم اعتماد به نفس
۱۱. عدم تمرکز.

در این پژوهش نقطه ی برش، نمره ی میانگین (۹۰) بوده است که در بررسی ابزار پژوهش از روش ملاکی استفاده گردید و اعتبار ابزار با استفاده از روش ریچاردسون ۸۴/۸۴ بدست آمد.

۱. چگونه می توانم خصلت های منفی مثل آرام بودن ، کم رویی و سایر خصلت های منفی را از دانش آموزم دور کنم ؟
۲. چگونه می توانم دانش آموزم را با محیط اطراف خود آشتی دهم .

فرضیه اول :

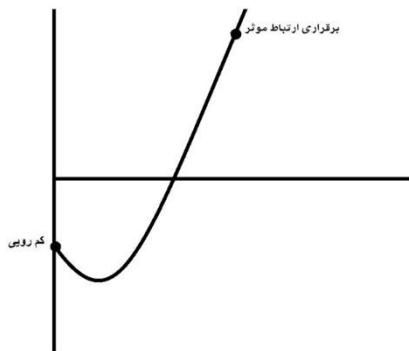
ارائه یک تعریف مشخص از کم رویی تقریباً غیر ممکن است زیرا علائم و نشانه های آن از دانش آموزی به دانش آموز دیگر متفاوت است . کم رویی می تواند ناشی از عوامل اجماعی خانوادگی ، مذهبی ، روانشناسی ، فرهنگی و غیره باشد . به طور کلی کم رویی در دانش آموزان به یک عدم تطابق موقتی و یا دائمی در مواجه شدن با معلمین ، مسئولین مدارس و سایر دانش آموزان مرتبط است . اولین نشانه این مسئله از همان دوران پیش دبستانی رفتن در کودکان شروع می شود ، کودک هرگز نمی تواند جدایی از خانواده را تحمل کند که در صورت نیافتن راه حل مناسب ممکن است تا دوره ی دبستان و دبیرستان و حتی دانشگاه هم نیز ادامه پیدا کند از نشانه های خجالتی بودن یک دانش آموز می توان به لکنت زبان نیز اشاره کرد با دیدن چنین خصوصیتی در دانش آموزم باید دنبال راه حل مناسب باشم . برقراری ارتباط عاطفی موثر ، رشد تغییرات را دو چندان کرد .

نتایج همبستگی بین سبک های دلبستگی و کمرویی دانش آموزان در گروه سنی ۷ ساله

متغیر	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد
کمرویی	8/31	89	14
مشتاقی	4/19	4/50	14
اضطراب	6/7	9/14	14
عدم اعتماد به نفس	9/4	06/16	14

فرضیه دوم

سعی در ایجاد تعامل از طریق انجام بازی های گروهی، ایفای نقش و اجرای تدریس های نمایشی او را به مشارکت فعال دعوت نمودم.

۵- انتخاب راه حل و اعتبار بخشی :

- برای جلب اعتماد و ایجاد یک ارتباط مؤثر تلاش کردم
- سعی در مشارکت او در فعالیت‌های کلاسی و گروهی داشتم
- با واگذاری مسئولیت هایی به او مانند نمایندگی کلاس، انتظامات، جمع آوری دفاتر و ... برای کاهش کمرویی او تلاش کردم.

لکنت: مرتباً از او برای پرسش و پاسخ کلاسی درخواست داشتم تا بتوانم با به حرف کشاندن او مشکل لکنتی که در او بود را برطرف کنم.

اعتماد بنفس: با ارائه یک درس در کلاس مثل دادن نقش های نمایشی سعی در تقویت اعتماد بنفس در او کردم که تمامی این فعالیت ها خصوصیات ذکر شده را کم تر و کم تر نمود.

۶- اجرای راه حل و نظارت :

بعد از شناسایی علت کمرویی و لکنت زبان شاگردم که البته در جلسه ای با مادر این دانش آموز متوجه شدم که در کودکی پسرخاله اش او را طوری ترسانده است که به مشکل لکنت زبان دچار شده است. از آن جایی که دانش آموز مذکور بضاعت مالی برای رفتن به مراکز خصوصی یا حتی دولتی را نداشت بر آن شدم که به مرکز مشاوره مراجعه کنم و از آن ها راه کاری برای حل مشکل بجویم.

۷- شواهد (۲) توصیف وضع مطلوب :

پژوهش های موجود نشان می دهد بسیاری از کودکان از لکنت خود آگاه می شوند و به صورت منفی نسبت به آن واکنش نشان می دهند. تحقیق با استفاده از گزارش والدین به طور ثابتی نشان داده که بسیاری از کودکان به طور مستقیم (به عنوان مثال گفتن اینکه نمی توانند صحبت کنند) و به طور غیر مستقیم (گریه کردن زمانی که نمی توانند صحبت کنند) نشان می دهند که آنها از لکنت زبان خود آگاه هستند و این مسئله روی آنها اثرات منفی به جای می گذارد. تلاش نمودم با واگذاری وظایفی به او این تاثیرات منفی را از او دور نمایم .

در گروه های کلاسی برای تدریس و بحث های گروهی بسیار فعالیت کرده و از وجود چنین شرایطی لبخند رضایت را در چهره او دیدم اینجا بود که فهمیدم لبخند مهرسای من بسیار زیباست...

او با انگیزه ای که پیش از این نداشت با لبخندی که رضایت از وضع موجود را فریاد میزد در کنار سایر هم سالان زندگی میکند آری زندگی میکند... گویی خود می دانست پیش از این فقط روزها را سپری میکرد.

۸- ارزیابی نهایی و اعتبار سنجی :

با وجود تمام تلاش هایی که برای این شاگرد دوست داشتنی کردم و با نظرسنجی که از اطرافیان داشتم ، خصوصا مادر این فراگیر رضایت کاملی از وضعیت او داشت. مادر شاگردم به پاس تشکر از زحمات معلم دخترش دسته گلی به مدرسه آورد و در حضور سایر همکاران از من تقدیر نمود و من خوشحال تر از هر روز به خود می بالیدم که توانستم گامی مثبت در زندگی شاگردی دیگر بردارم....
ارایه تمام این راهکارها نیاز به زمان داشت که تقریبا حدود ۲ ماه طول کشید تا با همکاری والدین و البته هم کلاسی هایش توانستیم مشکلات را تا حدود زیادی برطرف نمایم.

۹- نتیجه گیری و پیشنهادات :

اگر لکنت دارید ، ممکن است بدانید که چه می خواهید بگویید اما به زبان آوردن کلمات برای شما دشوار باشد. به نظر می رسد کلمات گیر کرده اند ، یا ممکن است خود را در حال تکرار واژه ها پیدا کنید. همچنین ممکن است در هجاهای خاصی مکث کنید.

لکنت افراد در هر سنی را تحت تأثیر قرار می دهد ، اما بیشتر در کودکان ۲ تا ۶ ساله دیده می شود. حدود ۷۵ درصد کودکان با گذشت زمان لکنت شان از بین می رود. ۲۵ درصد باقیمانده این مشکل را در طول بزرگسالی نیز تجربه می کنند. اگر لکنت در بزرگسالی از طریق علت خاصی مانند سکته مغزی یا آسیب مغزی حاصل شود ، از آن به عنوان لکنت عصبی یاد می شود. یک نوع لکنت نادر به نام لکنت روانشناختی نیز وجود دارد که در اثر ضربه عاطفی یا سایر مسائل در مغز یا با استدلال ایجاد می شود.

اگرچه لکنت به طور کامل قابل درمان نیست ، اما چند کار وجود دارد که می توانید برای بهبود گفتار خود انجام دهید.

درمان لکنت بر اساس سن و اهداف ارتباطی فرد متفاوت است. یک آسیب شناس گفتار زبان (SLP) می تواند به شما کمک کند روش های درمانی را که ممکن است برای شما یا فرزند شما بهتر باشد پیدا کنید. گروه های پشتیبانی برای لکنت نیز می توانند به شما کمک کنند.

منابع :

Alfonso, V. C., Flanagan, D. P., & Radwan, S. (2005). The impact of the Cattell-Horn-Carroll theory on test development and interpretation of cognitive and academic abilities. *Contemporary intellectual assessment: Theories, tests*, (2nd), 185-202.

Baddeley, A. D. (1997). *Human memory: Theory and practice*. Psychology Press.

Baddeley, A., Eysenck, M. W., & Anderson, M. (2009). *Memory: Have: Psychology Press*.

Evans, J. J., Floyd, R. G., McGrew, K. S., & Leforgee, M. H. (2002). The relations between measures of Cattell-Horn-Carroll (CHC) cognitive abilities and reading achievement during childhood and adolescence. *School Psychology Review*, 31(2), 246-262.

